

Laanesummen nede ved de 10,000 Kr. over det hele, hvad det ærede Medlem principalt ønsker — han synes deri at blive støttet af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) —, maa vi i hvert Fald ikke røre ved Ejendommene i Stationsbyerne. Det ærede Medlem hævdede med Styrke, at havde man vidst i 1893, da man oprettede Grundejerkreditforeningen, at Husmandskreditforeningens Taksationssum vilde stige saa højt, havde man aldrig oprettet den førstnævnte. Jeg tror imidlertid at turde paastaa, at ikke et eneste Menneske i 1893 kunde tænke sig, der vilde blive anlagt saa mange Stationer og bygges saa meget ved Stationerne, at der kunde blive saa stort et Omraade, saa mange Ejendomme til den ærede Kreditforening i Herning, som den har faaet i disse tyve Aar. Det ærede Medlem anførte, at Taksationssummen den Gang var nede paa 6,000 Kr. Det er rigtigt; men jeg antager, det ærede Medlem vil indrømme, at Ejendomme, der da var 6,000 Kr. værd, nu er meget mere værd, og skulde vi blive ved 6,000 Kr., vilde mange af dem, der i 1893 kunde faa Laan i Husmandskreditforeningerne, ikke kunne faa Laan nu. Priserne er steget saa umaadeligt i de 20 Aar, at der har været god Grund til stadig at gaa opad, og naar vi nu atter forhøjer Taksationsværdien med 20 pCt. — mere er det ikke —, tror jeg at turde hævde med Ministeren, at Priserne i de 4 Aar, der er gaaede siden sidste Forhøjelse, er steget de 20 pCt.; det er der ingen Tvivl om. Byggeprisen er i alt Fald steget med 20 pCt. og Jordpriserne vistnok ogsaa. Nu siger det ærede Medlem, at hvis jeg endda vilde trække et Skel, saaledes at de, der har under et vist Jordareal, ikke maa faa Laan, kunde han finde sig i det. Jeg synes dog, det vilde være lidt ejendommeligt ved en Lov at lave et Monopol, havde jeg nær sagt, for en enkelt Kreditforening, og saadan vilde Forholdet jo blive. Hidtil har Forholdet været det, at Husmandskreditforeningen og Kreditforeningen i Herning saavel som andre Pengeinstitutter kunde tage deres Panter, naar de paagældende søgte Laan, hvor de mente bedst at kunne faa dem, og dette bør bevares i Fremtiden. Jeg ved ikke, hvorfor vi skulde sætte Ejendommene i forskellige Klasser, naar de nu alle er stillede lige, og heller ikke, hvorfor vi skulde tilstræbe, at Kreditforeningen i Herning muligvis kunde faa nogle enkelte Panter, som den maaske ellers ikke faar. Maa jeg derhos gøre ærede Medlemmer og særlig det ærede Medlem fra Herning op-

mærksom paa, at der ganske vist er en Kreditforening i Herning, der giver Laan mod Pant i Grundejendomme rundt om i Jylland; men paa Øerne findes ikke noget Herning. Her er ingen saadan Kreditforening, og her vilde altsaa nogle Ejendomme blive stængt ude. Bygger man paa Øerne et Hus i en Stationsby eller et andet Sted uden at have det og det Areal, kan man ikke faa Laan i Husmandskreditforeningen. En saadan Ejendom vil altsaa blive stillet helt blankt, havde jeg nær sagt. Jeg synes, dette er for stort et Væsen at gøre for at skaffe nogle Panter til en enkelt Kreditforening.

Jeg skal fremdeles oplyse, at Kreditforeningen i Herning ikke har sat saa særlig megen Pris paa de smaa Ejendomme. Det ærede Medlem ønskede nogle Oplysninger om de paagældende Kreditforeninger. Jeg var imod det, fordi jeg fandt, vi ikke kunde faa nogen Vejledning derigennem, men paa hans Forlangende fik vi dem alligevel fremskaffet, og det har forhalet Sagen en Del. Lidt Vejledning har man dog faaet. Det viser sig for Herning Kreditforenings Vedkommende, at de to Trediedele af dens Panter har over 12,000 Kr.s Værdi, og uden at gaa denne Kreditforening for nær tror jeg at kunne sige, at de 75—80 pCt. af dens Udlaanssum er ydet saadanne Ejendomme. Saa vil vel ingen paastaa, at denne Kreditforening gaar fallit, selv om den skulde gaa Glip af en enkelt Ejendom, naar vi drager denne Grænse. Det er blevet sagt om nævnte Forening, at den holdt ikke meget af at give Laan i smaa Ejendomme. Det kan den Opgørelse, vi har faaet, ogsaa tyde paa, idet en Del har søgt Laan i Ejendomme under 6,000 Kr.s Værdi, men af disse Laanebegæringer er kun 76½ pCt. blevet bevilget, Resten er blevet afslaaet, enten fordi Kreditforeningen kun har villet yde mindre Laan, eller fordi den slet ikke har villet tage imod Panterne; hvad Grunden dertil er, kan man ikke se. Med Hensyn til Ejendomme paa 10—12,000 Kr.s Værdi har den været noget mere medgørlig, idet 83, ja omtrent 84 pCt. af dem har faaet Laan. Ser vi derimod paa Husmandskreditforeningerne, har de haft en umaadelig Mængde Ansøgninger om Laan i Ejendomme under 6,000 Kr., og de har efterkommet 94½ pCt. af Begæringerne, altsaa næsten 20 pCt. flere end Kreditforeningen i Herning. For Gruppen 8—10,000 Kr. er Forholdet akkurat det samme. Medens Herning Kreditforening har givet 7—8 pCt. flere Laan i Ejendomme paa 10—12,000 Kr.s Værdi, har Husmandskreditforeningen i Aalborg